

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 30 (3486) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Megkísérlik a németek tengerbe szorítani a Nettunonál partraszállt angolszász erőket

Moszkva nem tájékoztatja az USA-t újabb szándékairól — A Tito-Mihailovics viszály elmérgesedése folytán Péter király környezeténél sajtó cenzurát vezettek be az angolok**Mintegy kétmillió tonna hajóteret vontak össze a szövetségesek a japán fősziget elleni támadásra**

Lisszabomból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat közli egy magasrangú személyiség nyilatkozatát az olaszországi hadihelyzetről. A nyilatkozó megállapítja, hogy a nettunói partraszállás térségében kialakult helyzet esalóást okoz a szövetségeseknek. Anémétek jelentős erőikkel rendelkeznek ebben a térségben és lehetséges, hogy a megszállandó német ellenállás megküszítje az appiai út átvágására irányuló eredeti terveket. Pillanatnyilag a kezdeményezés a németek oldalára csúszott át és az események nem hoztak olyan sikert, mint reméltük. Csak annyit mondhatok — folytatta a nyilatkozó — hogy a mi oldalunkon némi kiábrándulás tapasztalható.

Jelek szerint Kesselring nagy támadásra készül

A Post írja: Zürichi jelentés szerint Kesselring csapatainak támadása egyre közeledik Anziohoz a szövetségesek egyik főhelyéhez. Alexander tábornok nehézütegeket helyezett el az Anzio körüli dombokon, a kikötőt pedig erődítménnyé építette ki és csapatokat vont össze Nettunonál. Egyre több jel mutat arra, hogy a németek megkísérlik a Nettunonál partraszállt szövetséges haderő beleszorítását a tengerbe.

Amerika újabb szovjet meglepetésre számít

Stockholmból jelentik: (MTI) Amerikában újabb meglepetésre számítanak a szovjet részéről. A közvélemény nyugtalansága a hivatalos körökre is áttért, ami kitűnik abból, hogy a felsőház külügyi bizottsága nyilatkozatot kért Hull külügyminisztertől a szovjet politikájáról.

Politikai körök — írja a Svenska Dagbladet — azt hiszik, hogy Hull erre vonatkozóan nem sokat mondhat, mert Moszkva minden látszat szerint nem tájékoztatja Washingtonot hogy mi a szándéka.

Február 25-én lejár az angol-lengyel szerződés

Stockholmból jelentik: (MTI) A lengyel-angol szerződés február hó 25-én lejár, azonban ha a felek egyike sem mondja fel, akkor érvényes további félévre. A február 25-iki napot Anglia valószínűleg felhasználja arra, hogy közelebről megjelölje a Lengyelországnak nyújtott biztosíté-

Megindult a nagy támadás a japán fősziget ellen

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Domei Iroda jelenti Burmából, hogy annak a napnak az alkalmából, amelyen a Delhi elleni előnyomulás megkezdődött, Bose, a Szabad India ideiglenes kormányának feje, kiáltványt adott ki. Szilárd meggyőződésünk — mondotta — hogy úgy fogunk eszelekedni, ahogyan elhatároztuk. Az első alkalommal beváltjuk a haza felszabadítása érdekében adott ünnepélyes szavunkat. Töretlen bizalommal viseltetünk szövetségeseink iránt, ugyanakkor határtalan bizalommal várjuk végső győzelmünket. Harcolunk és minden nehézséget leküzdünk mindaddig, amíg a Szabad India zászlóját ki nem

tűzzük Delhiben az alkirály hivatalának tetéjére.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): Washingtoni jelentés szerint a csendes-tengeri háború új szakaszába érkezett. Az amerikaiak júniusban levő erőikkel először szállítottak meg olyan területet, amely a Pearl Harbour ellen intézett támadás előtt japán birtok volt. A Marshall szigeteken rendkívül heves bombázások után megszállták Quajalein és Roy repülőtereket. Több más szigeten is kiszálltak az amerikaiak. Washingtonban megállapítják, hogy

ez a támadás a japán főszigetei ellen igen nagyméretű vállalkozás. Marshall tábornok vezérkari főnök így nyilatkozott: A szövetségesek nagy támadása megindult. Mintegy kétmillió tonna hajóteret magában foglaló haderőt vontak össze az Egyesült Államok a Csendes tenger legfontosabb kikötőiben, anélkül, hogy az ellenség észrevette volna. A nehéz hadihajók és repülőgépek, amelyek részben repülőgéphordozókról szálltak fel, két napig annyira megdolgozták a japán állásokat, hogy a partraszállás után már csak könnyű fegyverrel álltak ellent az amerikaiknak. A legközelebbi amerikai hadműveletek valószínűen a Karolina szigeteken lesznek. Lehetséges, hogy a japán hajóhad, melyet ezen a vidéken vontak össze, megütközik az amerikaikkal.

Uj bolgár követ Budapesten

Szófiából jelentik (MTI) A NTL jelenti: Naumov követet budapesti követé neveztek ki. Tosev eddigi budapesti követet a külügyminisztériumba rendelték be.

Hősi elszántsággal viseli a finn főváros lakossága a bombázásokat

Stockholmból jelentik (Bud. Tud.): A szovjet rádió éjszaki nyelven jelentette, hogy Tallint szovjet repülőgépek bombázták.

Helsinkiből jelentik (MTI) A NTL jelenti: A finn lapok keddi számaiból jut kifejezésre az a hősi elszántság, amellyel a finn főváros lakossága válaszul a február 7-re virradó éjszaka a főváros ellen intézett légitámadásra, amely ugyan nem esekély anyagi kárt okozott — állapítja meg a sajtó, — ami által sok embernek kimondhatatlan fájdalmat okozott. Az ilyen megfélemlítő eszközökkel azonban nem gyakorolhatnak döntő hatást a nép küzdő erejére és elszántságára.

Stockholmból jelentik: (MTI) A

Svéd Távirati Iroda helsinki tudósítója szerint hétfőn Helsinkiben három rövid ideig tartó légitámadás volt. Az első délben, a második délután 1 órakor, a harmadik este 7 órakor volt. A riadót azért rendelték el, mert a város fölött orosz felderítőgépek repültek el.

Stockholmból jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A szovjet orosz hírszolgálat közli. Fehéroroszország legfelsőbb szovjet tanácsa február 1-i hatállyal Honomarenkot, a fehérorosz szovjet köztársaság népbiztosok tanácsának elnökévé nevezte ki. A külügyi népbiztos eddig még nem neveztek ki.

Az éjszaki nép sorsdöntő óráiról beszélt Ulucete volt minisztereinek

Revolvól jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A revali rádió hétfőn este közvetítette Ulucete egyetemi tanár nyilatkozatát a bolsevista veszélyről. Ulucete volt az utolsó éjszaki miniszterelnök a bolsevista uralom előtt. A volt miniszterelnök hangoztatta, hogy a mostani háborúnak döntő jelentősége van az éjszaki népre, mert ebben a háborúban dől el az éjszaki nép jövője. Ha a bolsevisták győznenek, akkor Észtorozágot elpusztítanak és népet megsemmisítenek, vagy pedig ismeretlen vidékre szállítanak el. — Soha még az éjszaki nép nem volt ilyen komoly helyzetben. Az éjszaki népet most felhívják arra, hogy vegyen részt sorsának eldöntésében. A legki-

sebb népnek is joga van a védekezéshez. A volt miniszterelnök aztán rámutatott a mozgósítás nagy jelentőségére a mostani nagy helyzetben.

Istanbulból jelentik: (MTI) Kairóból jelentik: Az angolok erős sajtóellenőrzéssel vették körül Péter jugoszláv király és környezete tevékenységét. Csak az angol sajtóellenőrzés engedélyével lehet híreiket terjeszteni. Az a hír, hogy megakadályozzák olyan hírek továbbítását, amelyek esetleg zavarhatják az angol-szovjet viszonyt, különösen pedig a Tito-Mihailovics viszályal kapcsolatban. A kairói délszláv menekültek tevékenységét e pillanatban meglehetősen titokzatoság veszi körül.

Scheffler János dr. megyéspüspök nagyszabású beszédét mondott a Katolikus Akció szatmári alakuló ünnepségén

Beszámoltunk a Katolikus Akció szatmári megalakulásának ünnepségeiről. Az ünnepség pénteken kezdődött. A sorozatos ünnepségeken ismételt felvezetőként Scheffler János dr. megyéspüspök, Mihalovics Zsigmond és Nyisztor Zoltán, Rácz Pál ungvári tanfelügyelő és Nagy Miklós író.

A vasárnapi ünnepség során délelőtt 10 órakor dr. Scheffler János megyéspüspök fényes papi segédlettel ünnepi szentmisét mutatott be a székesegyházban. A szentmisén a helybeli római katolikus egyesületek vezetőin és tagjain kívül résztvettek a Katolikus Akció helyi és az egyházmegyéből összesereglett vezető tagjai, valamint a hívők közül nagyon sokan. Szentmise alatt dr. Mihalovics Zsigmond pápai prelátnak, a Katolikus Akció országos ügyvezető igazgatója mondott szentbeszédet, az irgalmas nővérek leányközépiskoláinak női kara pedig énekszámokat adott elő.

Az ALAKULÓ KÖZGYÜLÉS

Istentisztelet után a közönség átvonult a Cecil nagytermébe, ahol dr. Scheffler János megyéspüspök elnöklétével alakuló közgyűlés volt. Elsőnek Pakocs Károly püspöki helynök, az egyházmegyei Katolikus Akció igazgatója emelkedett szószékre és arról beszélt, hogy időseztől a most az Akció meg szervezése. Időseztől azért, mert egymásra torlódtak a szellemi és lelki kérdések és ezeket más, mint a Katolikus Akció, meg nem oldhatja. Szüksége van rá a magyarságnak is, amely a katolicizmust első királyától kapta és élvezte.

Felosztás február 10-től 19-ig

Értesitem a város közönségét, hogy a tűzifa folytatódó szétosztását a következőkben szabályozom. Minden fehér és rózsaszínű tűzifa ellenőrzőlapal rendelkező lakos az alant felsorolt kereskedőknél és időben 100 kg. tűzifát vehet át, míg bármely szénkereskedőnél 50 kg. szénét szerezhet be. Felhívom a kereskedőket, hogy a jelen hirdetményben feltüntetett utcák lakói részére a 100 kg. tűzifa kiszolgáltatása alkalmával a kiszolgáltatást a tűzifa-ellenőrzőlap január havi rovatába jegezzék be.

Egyben felhívom a kereskedőket, hogy a betelt falapokat a Közfelügyeleti Hivatalhoz 24 órával belül minden egyes alkalommal adják be:

Február hó 10-én, csütörtökön:

Vitéz Tarr faterlepen: Péce-u. 17-től végig.

Barabás faterlepen: Vaegyár udvar, Ambrus Zoltán, Keszthelyi Zoltán, Czenczi kertész, Tulipán, Nefelejts, Himffy, Álmos vezér, Előd vezér és Ipolyi Arnold utcák.

Vlád faterlepen Bém-u. 25: Katona József, Alkotmány, Pekár Gyula, Taksony fejedelem, Eskü és Keszthelyi utcák.

Pallós faterlepen: Vadász, Tárkányi emlék, Izabella utcák.

Dr Gröze faterlepen: Limanova, Vaskó és Lippa utcák.

Csonka faterlepen: Berkovits August, Világos, Sellő és Kőbánya utcák.

Hangya faterlepe: Bém, Árpád, Keszthely, Csán Gyula, Borzovai, Házmező, Mohi pusztá, Denevér, Gulyás,

den át mint legfőbb hagyatékot adta tovább. A magyarság a történelem során kálváriákat járt, mert ha voltak is fényes állomásai, azokat mindig Mohács, Mohi, Nagymajtény, Világos és Trianon követte. Ezeket mind átölte, mert hivatása van. De ezt a hivatást csak mély vallásossággal lehet betölteni s a Katolikus Akció ezt célozza. A szatmári egyházmegye területén minden olyan kérdés megtalálható, amely az ország testét marcangolja. Ezeknek a kérdéseknek a megoldásához nemcsak vezetők, hadvezérek kellene, hanem hadsereg is. A Katolikus Akció megindításával ennek a hadseregnek a megszerzése fejeződött be.

Ortutay Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, a Szent Gergely rend lovagja a hívek nevében köszönetet mondott az előadók, akik a mai utazással járó nehézségeket is vállalva, eljöttek és két napon keresztül az öntudatos katolicizmus termékeny magvait hintették szíjfel. Foglalkozott helyi kérdésekkel és kárhóztatta azt a túlzott szerénységet, amit a katolikusok hibeli hovartozandóságuk megvallásánál mutatnak. Ezután a megyéspüspök felé fordulva szólta a hívek azon megmáshatatlanságát és visszavonhatatlan elhatározását, hogy felajánlják közreműködésüket a pap-ságnak, a Katolikus Akció keretei között.

A záróbeszédet dr. Scheffler János megyéspüspök mondotta és az egyházmegyei Katolikus Akció elnökeként díviziónak nevezte. A kibontott zászlóra

és minden katolikus ember szívébe két mondatot szeretne rögzíteni: Krisztus országát építeni Szent István országában és Szent István országát építeni Krisztus országa által. Apostoli lélekből fakadó, tüzes szavakkal fejtette ennek a két mondatnak a jelentőségét. Ismertette azokat a tennivalókat, amelyek az öt politikai vármegyéből összetevődő és sok idegenajku lakostól tarkított szatmári egyházmegye területén megvalósításra várnak. Történelmi emlékeket nevezett meg, amelyek arra mutatnak, hogy hajdan virágzó katolikus magyar élet volt mindenfelé, de jöttek a megpróbáltatások és lelki viharok, amelyek megtörték itt a katolicizmust és vele együtt a magyarságot is.

Kitért a katolikus öntudat fejlesztésére a szükségeségére. Öntudatnak kell tehát áthatnia a Katolikus Akció minden katonáját.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Rákóczi nótája.
BELVÁROSI: Lángoló fiatalok.
CASINO: Csákó és kalap.
KORONA: Akkor.

Az alakuló közgyűlés a pápai és a nemzeti Himnusz eléneklésével ért véget.

Az Actio Catholica filmkritikája

Kolotaszegi Madonna. Szép erdélyi tájképekkel átszőtt tiszta levegőjű szerelmi történet.

Felejts, ha tudsz. Hans Moser utóéletlen komikumára alapított, nem nagyigényű német film, amely néhány kényes jelenete ellenére sem kifogásolható. Öszinte humora még az ifjúság számára is ajánlhatóvá teszi.

Ünnepélyesen megnyitották a 19. századbeli német képműkiállítást Nagyváradon

A Német Lektorátus helyiségében ma délután 12 órakor nyílt meg ünnepélyes keretek között a képműkiállítás, amely 19. századbeli német festészetet a legújabb német reprodukciós technikai eljárás színleányomataiban mutatja be.

A megnyitóra előkelő közönség gyűlt egybe, amelyet dr. Marianne Sievers tanárnő, a Német Lektorátus vezetője üdvözölt, köszönetét fejezve ki mindazoknak, akik a kiállítás keretében a legújabb német-magyar kultúrát megrendezésére lehetővé tették, illetve abban közreműködtek. Bejelentette végül, hogy Hlatky Endre ma este programbavett előadása jövő hétfőre marad.

Dr. Hlatky Endre főispán megnyitó beszédében köszönetét nyilvánította azért, hogy a müncheni Német Akadémia a gyűjtemény bemutatásával lehetővé tette a nagyváradi közönség számára a 19. századbeli német festészet remekeinek meglepően szűk színleányomataiban való szemlélését. Egyszerre nyújt fogalmat a nagyértékű gyűjtemény az alkotó művészetéről és a reprodukciós technika fejlettségéről. Köszönetét fejezte ki Marianne Sievers tanárnőnek, aki a képműkiállítás s az ezzel kapcsolatos előadás-sorozat előkészítésében és megrendezésében fáradságtalan tevékenységet fejtett ki s felkérte Eduárd Lurtz német konzult. tolmácsolja köszönetét az illetékes birodalmi tényezőknek e jelentős kulturális esemény megrendezéséért.

Felhívom a nagyváradi közönséget — folytatta a főispán, forduljon kettőzött érdeklődéssel a kiállított gyűjtemény felé. Az alkotó művészet és a sokszorosító technika tökéletességét egyaránt lehet csodálni benne.

Beszédét annak az óhajnak a kifejezésével fejezte be, hogy ez a kiállítás és a tárlat megnyitásával kezdődő kulturális német-magyar kulturális közlekedés nagy érdekeit szolgálja.

A főispán után Eduárd Lurtz német konzult mondott beszédet. Utalt arra, hogy a keleti határon vállalt kötelem az európai kultúrát védő német és magyar hősök, kiálló vértükkel préselték meg azt a közönséget, amely a német nép és a magyarság között évszázadok óta fennáll. A történelem folyamán mindig erős művelődési kapcsolat volt a két

nép között s mindkettő saját népi sajátságainak megőrzése mellett az európai kultúra nagy értékeiért küzdött úgy a multban, mint a jelenben is. A továbbiakban a német-magyar kulturregymény jelentőségéről és annak eddigi eredményeiről beszélt Lurtz konzult. Ez eredmények közé tartozik — mondotta — a most megnyitott képműkiállítás és kulturális esemény.

Beszéde végén köszönetét fejezte ki a német konzult Hlatky Endre főispánnak és Soós István polgármesternek és azon reményének adott kifejezést, hogy ez a kiállítás, illetve az ezzel kezdődő kulturális esemény segíteni a magyar és német nép közötti kölcsönös megértés ügyét.

Ezzel megnyitott a tárlat s a közönség nagy érdeklődéssel szemlélte az 50 gyűjteményű színleányomataiban foglalt gyűjteményt, amelynek ismertetésére még visszatérünk.

Antal miniszter jelenlétében nyitották meg Pápán a Nemzetvédelmi Akadémiát

Pápáról jelentik: (MTI) Az ország-szerte létesített és sikerrel működő nemzetvédelmi akadémiák sorában hétfőn este nyílt meg a 25-ik akadémia Pápa városában. Ebből az alkalomból Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter, a pápai kerület képviselője tartott előadást.

Meg kell valósítanunk az egyenlőség nagy gondolatát. A munkásság ügye nem manifesztumokkal, röpcédulákkal, igazgatással, osztályharcokkal oldható meg, hanem az összes magyar társadalmi réteg becsületes önzetlen összefogásával és az állam hatalmának céltudatos, nagyszilű munkás és szociális politikájával. Habár a pilátnában túlnyomórészt a belső fronton és a termelő polgári munkában nyilvánul meg a helytállás és a nemzeti fegyelem, valamint a társadalmi rend tevékenysége és ezen a fronton kell erőnket kifejtenünk, bármikor bekövetkezhetik olyan helyzet, hogy pusztán létünk védelmében a fegyvert is meg kell ragadnunk. Ugráskésznek kell a nemzetnek állania, hogy ha az ország bármely határára megjelenik a veszedelem, teljes erővel harcolhassunk a magyar nemzeti függetlenség védelmében.

Nikopolnál, valamint Kirovograd és Bjelaja Cerkov térségben alakult az új orosz támadási súlypont

Német nehéztüzérség is résztvesz a partraszállási műveletek ellen folyó harcokban **Az olaszországi harctéren még mindig Cassino körül folynak a harcok**

Berlin. (MTI) A keleti arcvonalon a helyzet az előző napokkal szemben egy kissé megváltozott, amennyiben ismét két súlypont alakult ki, egyik Nikopolnál, a másik Kirovograd és Belia-Cerkov térségében. Tájékozott német katonai körök véleménye szerint az általános hadihelyzet szempontjából fontos tényként kell értékelni azt az elhárító sikert, amelyet a német csapatok a második vitebszki csatában eddig elérték. A keleti arcvonalnak ez a fontos pillére ma is szilárdan áll. Vitebszktől északra a hadihelyzet említésre méltó változást nem mutat fel. A front szakaszain mind a németek, mind az oroszok gyors átcsoportosításokat eszközölnek. A hétfői német hadijelentésnek azt a megállapítását, hogy a Pripjet-mocsarakban tovább nyomul nyugat felé az ellenség, német katonai részről úgy magyarázták, hogy itt egyes beszívárgott lovassági kötelékekről van csupán szó. Ennek az akciónak jelentőségét tehát nem szabad túlbecsülnünk. Az időjárás az arcvonal déli részén megnehezíti a hadműveleteket. Az eső és iszap járhatatlanná teszi az utak jórésztét. Az arcvonal középső szakaszán erősen fagy.

Az olaszországi harctéren még mindig Cassino körül folynak a harcok. Az angolok ebben a térségben német előrenyomulást jelentettek. Ennek azonban csak helyi jelentősége van. A nettunói hídfő térségében jelentős esemény nem történt. Figyelemre méltó, hogy a partraszállási műveletek ellen folyó harcban most már a német nehéztüzérség is résztvesz, bár eddig abba csupán a légihaderő avatkozott bele.

Német hadijelentés

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Az ellenség Nikopoljtól délre nagy erővel folytatta támadásait. Csapatok a támadásokat visszaverték, majd ellentámadással vetették vissza az ellenség egyes előrenyomott harci csoportjait. A Kirovograd és Bjelaja-Cerkov közötti harci szakaszon a Szovjet sok támadása helyi betörésektől eltekintve, eredménytelen maradt. Az ellenség itt nagy és véres veszteségeket szenvedett és 21 páncélost veszített. Polonnejtől nyugatra megfűszertük az ellenséges támadásokat. Egy páncélos hadosztályunk felmorzsolta két szovjet zászlóalját. A Pripjet mocsaraktól délre csapatok harcban állnak különböző ellenséges lovassági csoportokkal. Vitebszktől délre és a Berezinától délre szovjet csapatok fölényes erővel folytatták áttörési kísérleteiket. Hadosztályaink mindkét szakaszon ismét nagy elhárító sikert értek el. Neveljtől északra a harcok még folyamatban vannak. Szovjet páncélos támogatással tegnap és nagy erővel támadott az Imen-tó és a Finn-öböl közötti részen. Mozdulataink sok ellenséges támadás elhárítása után eredményesen folytatódnak. Az arcvonal északi szakaszán

különösen bevált egy hadosztály *Teet* tábornok vezetése alatt. A hadosztályban különösen kiűntette magát a 3. keletporosz gránátos ezred. *Hilgendorf* alezredes vezetése alatt. — Szovjet repülőgépek az elmúlt éjszaka megtámadták a finn főváros lakónegyedét.

Délolaszországban a nettunói hídfőnél a nap nyugodtan telt el. Tüzérségünk támada a nettunói kikötőben folyó hadgyülekezéseket. Német repülőgépek támadásokat intéztek éjszaka az anzioi hajógyülekezés el-

len. Súlyosan megrongáltak egy ellenséges rombolót és két közepes nagyságú szállító hajót. Cassinótól északnyugatra az amerikaiak egész nap folytatták tömeges tüzérségi támadásaikat. Elkeseredett közelharcban az ellenség súlyos veszteségei mellett valamennyi támadásukat megfűszertük. A déli szakaszon a nap kölesönös rohamesapat tevékenység mellett általában nyugodtan telt el.

A megszállott területek fölött tegnap 12 ellenséges repülőgépet lőtünk le.

Az orosz támadás ereje már nem olyan nagy ezen a héten, mint az offenzíva megindításakor

Zürichből jelentik: (B. T.) A *Neue Zürcher Zeitung* berlini levelezője írja, hogy az orosz téli offenzíva annyira fokozódott, hogy Berlinben drámai kétről beszélnek. Az orosz főparancsnokok óriási erővel támadott a német védelem ellen. Így több helyen hatalmas csaták fejlődtek ki. Német vélemény szerint az oroszok helyi sikereiket hadászati fontosságú eredményekkel akar-

ták koronázni. Német katonai körök megalapították, hogy az ellenség kitűzött célját nem tudta elérni. Berlinben az a benyomás uralkodik, hogy a támadás ereje ezen a héten már nem olyan nagy, mint az offenzíva megindításakor. Mindazonáltal nem ítlik, hogy az oroszok miként az északi területen, területnyereségre tettek szert.

Finn jelentés Helsinkiben bombázásáról

Stockholm. (Bud. Tud.) A Helsinkiben ellen intézett első szovjet bombatámadást vasárnapról hétfőre virradó éjszaka második támadás követte. A kár igen nagy. A helsinkiben szovjet nagykövetség épülete is lángokban áll. Megsérült a műszaki főiskola, a főpályaudvar, a finn nemzeti bank és sok más épület.

Helsinki. (MTI) A mai finn hadijelentés ezeket mondja: 200-nál több ellenséges repülőgép tegnap este és éjjel több hullámban heves támadást intézett Helsinkiben ellen. A ledobott

gyújtóbombák sok kárt és tüzeket okoztak épületekben a főváros különböző városrészeiben s a főváros közvetlen közelében. Eddigi jelentés szerint a fővárosban a halottak száma 38, a sebesülteké 32. A finn légvédelem arra kényszerítette az ellenséges repülőket, hogy bombaterhüket a zárótűzön kívül dobják le. A Karialai földszoros mellett vívott légicsatában tegnap lelőttünk egy szovjet harci repülőgépet. Az arcvonalról nincsen jelenteni való.

Hétfőn délelőtt ismét légiriadó volt Helsinkiben

Stockholm. (MTI) Hétfőn délelőtt Helsinkiben ismét légiriadó volt. A finn főváros lakossága a délelőtti órákat az óvóhelyeken töltötte. Délután 1 órakor sikerült helyreállítani a távbeszélő forgalmat Stockholm és Helsinki között. Értesítés érkezett arról, hogy a magyar követség személyzete semmiféle kárt nem szenvedett. Helsinkiből jelentik még, hogy a csütörtök éjjeli második légitámadás hevesebb volt, mint az első. A második támadás valamivel éjjel után kezdődött és reggel 5 óráig tartott.

Hivatalos közlés szerint a halottak száma 38, a sebesülteké 232. A két támadás alatt a városban körülbelül 10 helyen támadt tűz.

Az *Afton Tidningen* levelezőjének jelentése szerint Helsinkiben hétfőn az üzleteket és iskolákat — mint rendszeren — kinyitották. A kora reggeli órákban egyes vonalakon megindult a közúti vasút forgalma is. A város középpontjában nem láthatók bombasérülések nyomai. A legsúlyosabban a város modern lakónegyedé rongálódott meg.

Alexander tábornok csapatai kénytelenek voltak hátrábbfekvő állásokba visszavonulni

Zürich. (Bud. Tud.) *Alexander* tábornok főhadiszállásáról közlik, hogy a brit csapatok Anziótól északra igen súlyos harcban állnak a német erővel szemben, melyeknek sikerült az Anzioba vezető uton át előrenyom-

ulni. A német csapatok Aprilát is bekerítették. *Alexander* tábornok gépesített gyalogságot és gyorstüzérséget vetett harcba és ekkor az angol erők a háttérben lévő előrenyomott állásokba vonultak vissza. Arra

számítanak, hogy *Kesserling* csapatai újabb nagy támadást hajtanak végre.

Húsz koronátlyt mozgósítottak Litvániában

Stockholmból jelentik: (B. T.) Litvániában húsz évfolyam mozgósítását rendelték el. Aki nem tesz eleget a bevonulási parancsnak, hadbíróság elé kerül. A kőműveseket és ácsokat munkaszolgálatra hívták be.

Február 9-én teszi le az esküt az olasz köztársasági Nemzeti Gárda

Milánó. (MTI) A Német TI jelenti: Hivatalos közlés szerint a Köztársasági Nemzeti Gárda, amely a korábbi fasista miliciából, a karabinieri hadtestből és a tavalyi rendőrhadtömből alakult, február 9-én, tehát ugyanazon a napon, mint a véderő, teszi le az esküt az olasz szociális köztársaságra. Február 9-én ünneplik meg egyúttal a római köztársaság kikiáltásának évfordulóját. A Köztársasági Nemzeti Gárda eddig százezer emberből áll, de kiépítése tovább folyik.

Nehézségekre ütközik Tito alakulatainak repülőgépek utján való ellátása

Adanából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Tito-féle bandáknak angol és amerikai repülőgépek utján való ellátása a beiruti rádió közlése szerint, jelenleg nagy nehézségekre ütközik. A mostani időjárási viszonyok mellett oly nehéz megtalálni a bandák rejtékhelyét, hogy a kiküldött repülőgépek nagyrésze dolga végezetlenül volt kénytelen visszahozni. Ez áll úgy az Olaszországból, mint a Levanteből kiinduló segélymozgalakra.

Stockholmból jelentik: (MTI) Ankarai menekült jugoszláv körök felfogása szerint Mihailovics rövidesen katonák nélküli tábornok lesz — jelenti az *Afton Tidningen* Ankarából. Mihailovics katonáinak egy része Nedicshez, másik része Titóhoz csatlakozott. Mihailovics, hír szerint 14 nap óta Kairóban van.

Amerikai kimutatás szerint mostani háború halottainak száma 6 millió.

Stockholmból jelentik: (MTI) Az *Aftonbladet* newyorki jelentése szerint Amerikában összeállítás jelent meg, amely szerint a mostani háború halottainak száma 6 millió, az előző világháború 7.5 millió halottjával szemben. Az amerikai katonák közül eddig 43 ezer halt meg, 9 ezerral kevesebb, mint az első világháborúban.

Angol katonákat szőlítették fel a szénbányákban való munkára.

London. (Bud. Tud.) A kormány felszólította a haderő katonáit, jelentkezzenek önként a szénbányákban való munkára. Tisztekre és szakemberekre a felszólítás nem vonatkozik. A *Daily Telegraph* a jelentéssel kapcsolatban megjegyzi, hogy a kormány felszólításának nagyszámú katona tett eleget. A jelentkezőket tartalékosoknak nyilvánítják és a szakszervezetek által megállapított munkabérekben részesítik őket.

Benjámin a Bengáliai-öbölben új támaszpontot ellen.

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: A japán tengerészeti légi haderő egységeit február 5-én a Bengáliai-öbölben megtámadták egy ellenséges támaszpontot és az ellenséges állások-

ban nagy tüzeket okoztak. Ugyanazon a napon japán repülőgépek bombákkal árasztották el egy ellenséges hajókaravánt. Valamennyi japán repülőgép visszatért támaszpontjára.

Oroszország kísérletet tesz, hogy eltávolodjék szövetségeseitől.

Stockholm. (MTL) A Svenska Dagbladet tudósítójának jelentése szerint amerikai tájékozott körök azon a véleményen vannak, hogy az oroszországi alkotmánymódosítás csak egy része Moszkva egy rész tervének, amely nemcsak Kelet-Európát, hanem más nyugati európai, valamint nyugat- és keleturáziai terveket ölel fel. Oroszország most nyilvánvalóan kísérletet tesz, hogy Angliától és Amerikától eltávolodjék és messzebbmenően akar önmagára támaszkodni. Az oroszok meg vannak arról győződve, hogy végeredményben saját erejükre kell támaszkodniuk.

Moszkva mint „jó akaratú döntőbíró” a civakodó felek között.

Amszterdam. (MTL) A Német TI jelentése szerint az Observer, az angol sajtó által bírált cikkében a szovjet alkotmányreformról ezeket írja: Ukrajna mellett szó van a karéliai finn köztársaságról, ezenkívül Észtországról, Lettországról, Litvániáról, Fehér-Oroszországról és valószínűleg a moldvai köztársaságról. A transzkaukázusi köztársaságok ezután kerülnek majd sorra és csak a reform utolsó szakaszában terjesztik ki majd a reformot az ázsiai köztársaságokra. Ezután az Observer a következő figyelemreméltó megállapítást teszi: E lépésnél majdnem biztos, hogy a lengyel-szovjet viszály újabb szakaszába lépett. Ukrajna és Fehér-Oroszország lettországi, lengyelországi követeléseiben érthetően fejezik ki magukat, mint ahogy ezt eddig Moszkva tette. A reform elég teret hagy a moszkvai központi kormányzat számára, hogy mint „jó akaratú döntőbíró” lépjen fel a civakodó ukránai fehéroroszlak és lengyelek között.

De Gaulle nemzeti bizottságát rövidesen elismerik Franciaország ideiglenes kormányának.

Zürich. (MTL) Newyorkból jelentik: A New-York Times értesülése szerint a szövetségesek elvileg hozzájárultak ahhoz, hogy De Gaulle nemzeti bizottságát rövidesen elismerik „Franciaország ideiglenes kormányának”.

Erzsébet trónörökösnek is megkapja a „walesi herceg” címet.

London. (Bud. Tud.) Lloyd George állott annak a mozgalomnak az élére, amely Erzsébet hercegnőt április 21-én, nagykorúságának kihirdetése napján, walesi hercegnőnek kívánja kinevezni. Mint ismeretes a walesi hercegi címet csupán férfiak viselték eddig.

Több mint 60 millió márka gyűlt össze az ötödik háborus gyűjtőnapon

Berlinből jelentik: (MTL) A Német TI jelentése: Az 1943-44. évi háborus téli segély ötödik vasárnapi gyűjtésének eredménye január 9-én meghaladta az összes eddigi vasárnapi gyűjtést. A gyűjtés eredménye több mint 60.2 millió márka volt. A múlt év ugyanezen vasárnapján 45.9 millió márka volt a gyűjtés eredménye. Az idei összeg tehát több mint 31 százalékkal nagyobb a múlt évinél.

Felülvizsgálják az egészségtelen kültelki házakat Nagyváradon

Fontos kérdéseket tárgyalt az Erdélyi Párt

(Nagyvárad.) Az Erdélyi Párt helyi körzete hétfőn este Gálffy Sándor körzeti elnök elnöklése mellett választmányi értekezletet tartott a Magyar Házban.

Az elnök meleg szavakkal üdvözölte a párt főügyészét, dr. Czeglédy Miklóst, margittai közjegyzővé történt kinevezése alkalmából.

Dr. Czeglédy meghatottan köszönte meg az elismerő szavakat, válaszában kijelentette, hogy ha el is szakad Váradtól, munkáját a magyarság érdekében tovább folytatja.

Soós Lajos főtitkár felszólalásában megemlítette, hogy karácsonykor a 400 hadbavonult családtagnak kiutalt 4 vagon tűzifa ajándékot a harcra készülő katonák meleg szavakban köszönték meg.

Jakó Albert gimnáziumi igazgató statisztikával bizonyította be az értekezleten, hogy a szörvénykérdés mennyire fontos ügye a magyarságnak.

Gálffy Sándor apátplébános bejelentette a választmánynak, hogy egy politikai párt a villamoson propaganda reklámot helyezett el. Ezt a módszert elítéli és kérte a polgármestert és a Városi Villamos Vasut

igazgatóságát, hogy a jövőben ne engedjen meg egyes pártoknak hasonló propaganda eszközt.

Emődi János városi törvényhatósági bizottsági tag megemlítette, hogy a város künnegyedeiben igen sok az egészségtelen lakás. — Javasolta, hogy az Erdélyi Párt kérje fel a város vezetését az egészségtelen lakások felülvizsgáltatására.

Soós Lajos főtitkár bejelentette, hogy rövidesen megalakul a párt iparos szakosztálya. Ennek megalakítását az indokolja, hogy a keresztény iparosok erkölcsi támogatásban részesüljenek. Bejelentette, hogy a dél-erdélyi menekültek egy táborba való tömörítésén régóta fáradozik a párt. Ennek a kérdésnek rendezésére is sor kerül. Az Erdélyi Párt gondoskodni kíván a menekültek elhelyezkedéséről, erkölcsi és gazdasági támogatásáról. A párt erre vonatkozólag rövidesen felhívással fordul a menekültekhez és már előre is kéri az érdekelteket arra, hogy a lapokban közölt felhívásra minden dél-erdélyi menekült tartsa kötelességének az azonnali jelentkezést.

Az értekezletet végül is Gálffy Sándor elnök berekesztette.

Az amerikaiak Nápolyban felhőkarcolókat akarnak építeni

Új angolszász hadászati eljárás: a sakk offenzíva

Amerikában és Angliában igen sokat tárgyalnak, beszélnek, írnak arról, hogyan alakítsák az állaluk megszállt területek lakosságát saját képükre, vagyis hogyan szoktassák az északafrikaiakat és délolaszokat az angol és amerikai életre? Amerika egyelőre a kítűnő tejkonzervek és más hasonló élelmiszerek képében tűnik fel ezeken a helyeken ígért-földjének. Még az angol katonák is magas áron veszik az amerikai tejkonzervet s míg az amerikai katonaság véleménye szerint Amerika és tulajdonképpen egyetlen ellensége Japán. Angol bajtársaik úgy vélik, hogy igazuk van, amikor azt állítják, hogy az amerikaiakkal együtt kell legyőzniük az európai ellenfeleket.

Az amerikaiak nem győznek csodálkozni, amikor a hegyekben eldugott apró olasz falvak népével találkoznak. Egy amerikai haditudósító szerint lehetetlen állapot, hogy az olaszok olyan házakban laknak, amelyeknek a tetéjére hatalmas köveket raknak, hogy a szélviharok meg ne bontsák a ház fedelét. Most már arra kell rávenni az amerikai tőkét — írja a haditudósító. — hogy Nápolyban és környékén hatalmas felhőkarcolókat építsen közvetlenül azután, amikor a háború arról a vidékről elterelődik. A háború után ugyanis az amerikaiak milliói keresik majd ott az új életteret, ahol annyi amerikai és angol katona esett el. Az ide-

genforgalom tehát hatalmas lesz, de a tengerentúlról érkezők csalódnának, ha felhőkarcolók helyett romokat vagy tipikus „kövezett tetejű” olasz házakat találnának.

Amerikában egyébként Clark tábornok hadiszerveivel kapcsolatban „sakk-offenzíváról” beszélnek. A jó sakkozó — írják — nem mozgatja meg rögtön a legerősebb figurákat, hanem végtelen türelemmel a gyalogosokkal törekszik kedvező állást teremteni s csak azután lép igazi támadásra. — Mármint az a kérdés, — teszik hozzá német helyen — kiket tekint az amerikai hadvezér gyalogosoknak, akiket előreküld, hogy ezek mögül indítson a kellő pillanatban elhatározó támadást?

Churchill húszezer fontot örökölt egy barátjától

Churchill és több más angol miniszter Anglia egyik leggazdagabb emberének örökösei között van. Nem rég hunyt el Sir Henry Strakosch, aki a múlt század végén délafrikai aranybányákkal nagy vagyont szerzett. Mint a brit-indiai kormány gazdasági tanácsadója nagy politikai befolyással is rendelkezett. India után két és félmillió font értékű vagyont hagyott hátra, amelyből 1.6 millió

A Himnusz száz éves dallamának ünnepe

Az Erdélyi Párt régi körzetének kulturális szakosztálya a Himnusz dallamának százéves évfordulója alkalmával, február 13-án, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel hazafias ünnepséget rendez az Iskolánkívüli Népművelés keretében, a Református Kulturpalota (Teleki-u. 27.) dísztermében. Közreműködik a Dobó Katica áll. polgári leányiskola zenekara és zenekara. Az egyesített zenekarokat Biró László vezényli. Az ünnepi beszédet Patkó E. Imre, a polgári iskola igazgatója mondja. A műsor ismerettségére még visszatérünk.

Szabálytalanságok miatt száznál több textilkereskedőt kizártak az áruellátásból

A textilpiac árkilengései arra indították a közellátási minisztert, hogy Budapesten és a vidéken a Textilközpont revizoraival felülvizsgáltsa a textilkereskedők üzletvezetését és árszámítását. A nagyszabású revízió során az ellenőrző közegek súlyos visszaéléseket állapítottak meg. Az Ellenőr jelentése szerint több esetben 100—200%-os árdragítást derítettek fel és azt is megállapították, hogy hamisított árubeszerezési számlák vannak forgalomban, amelynek alapján egyes cégek magasabb árakat számítottak. A felülvizsgálat eredményeként Budapesten és a vidéken már száznál több azoknak a textilkereskedőknek a száma, akiket az észlelt szabálytalanságok miatt átmenetileg vagy véglegesen kizártak az áruellátásból. Az érintett kereskedők textilbeszerzési könyvét visszavonták. A lap értesülése szerint a kizárások révén felszabadult kvótákat a működő kereskedők között a kamarai textilbizottságok fogják elosztani.

Hadigondozási ügyben 48 órán belül kell intézkedni

A Magyar Tudósító jelentése a belügyminiszter a napokban rendeletben utasította a polgármestereket és szolgabírákat a törvényhatóságok első tisztviselői útján, hogy a hadigondozottak járadék-ügyeit soron kívül intézzék el. Elrendelte továbbá, hogy minden hadigondozási ügyben 48 órán belül kell intézkedni, 30 nap alatt pedig olyan határozatot kell hozni, amelynek alapján a pénzellátás folyósítása megtörténhetik. A belügyminiszter rendeletének betartását a felsőbb közigazgatási hatóságok állandóan ellenőrzik.

font örökösödési adó címen az államnak jut. Churchill, aki legdrágább barátai közé tartozik, húszezer fontot kapott. Smuts délafrikai miniszterelnök tízezer fontot, Simon volt angol pénzügyminiszter 5.000 fontot és Bracken jelenlegi tájékoztatásiügyi miniszter 2500 fontot. Palmsterna báró volt londoni svéd követ is az örökösök között van. Strakosch ezer fontot hagyott rá. (NSTL.)

Csendősek a vonaton

Hatvanhárom éves a magyar csendőrség. Ebből az alkalomból a magyar sajtó megemlékezik a kiváló megbízottsági szervezőtől, cikkek, színes írások méltatják a világ legkiválóbb csendőrségének működését. Az alábbi cikket nagyváradi vonatkozásánál fogva vesszük át a Pethől.

Budapest—Közös, február 8. (A Pest kiküldött munkatársától.) A gyorsvonat tapogatózik előre a tejjőlőrű ködben. Az ablakon át csak az egyhangu szürkeség árad be és bóbiskolásra készít mindhatunkat. Szemben a menetiránnyal, az ajtósarokban egy középkorú, jólöltözött, hajszatlan férfi ül. Eddig szaporán beszélgetett esinos szomszédjával, de most már őket is lenyűgözte a soha nem változó ütemű kerékkattogás és a kőd. A hölgy édesdeden szundikál. Az újságíró pedig arra gondol, hogy egy félóra múlva magától felébred mindenki és kezdődik a Nagyvárad előtti kapkodás. — aztán ő is elbóbiskol.

A táskák ellünik

Úgy félálomba látja nemsokára, hogy a sarokban ülő úriember feláll, karjára dobja felöltőjét és táskáját leemelve a hálóból, elhagyja a fülkét. Egyszerre — jóval később, amikor a váradi bejárati váltókon csettog a vonat — rémült sikoltásra retten fel:

— Jaj, Istenem! A táskám... az ékezemim!... — és a esinos hölgy feldőlv, zokogva követeli nevezeszerjét. A kocsi megbolydul, mint a méhkas, mindenki kutat, de a táskának nyoma sincs. A legnagyobb zűrzavar kellős közepén egy idegen férfi áll meg az ajtóban, hallgat, körülnéz és egy kérdéssel közhévig:

— Nem hiányzik innen senki?

Felhökülünk és a károsult hölgy megdöbbent pillant mellett üresen tárogó ülésre:

— De... — mondja habozva és az ülésre mutat — ez a kedves úriember!

Mielőtt felocsudna meglepetéséből, az újonnan jött már, a személyleírát is kifaggatja belőlünk és egy kurta mondattal: — „Tessék a fülkében maradni!” — elköszön. Ösztönszerűen követem.

Itt-ott kérdez valamit a folyosón álldogálóktól és megy rendületlenül az egyik kocsirol a másikra. Ismét a kaulauzal suttog, hőlínt és megáll az egyik mosdófülke előtt.

A gyorsvonat csikorogva fékez, fűtül, Nagyvárad. A mosdó ajtaja is nyílik. Laposapkás, csököpnyes, hajszos férfi fordul ki a folyósóra, elegáns disznóbőr kezibőrönd a kezében. Az az utas, aki végigsétálta az egész vonatot, összehuzzott szemmel végignéz rajta tetőtől talpig. Kicsit elmosolyodik: Új trükk! — mondja félhalkan és hirtelen karonfogja az esököpnyes elegáns urat:

— Velem jön kérem!

Az ékszer meskerül

Az utas felháborodottan tiltakozni próbál. A másik torkára forrasztja a szót egy mondattal:

— Csendőrnnyomozó vagyok.

Vissza a mi kocsiunkba. A kifosztott hölgy a fejét rázza. „Annak” az úriembernek nem volt bajusza. Egészen másként festett... A micisapkás utas is méltatlankodva tiltakozik minden gyanúsítás ellen.

A nyomozó hőlínt. Gyérünk az irodába. Amikor kinyitjuk a gyanúsított disznóbőr, táskáját egy kis kazettában megesörren valami. Elképedés. A hölgy ékszerai. A csendőrnnyomozó pedig lerántja a köpenyes úriember fejéről a sapkát, lehuzatja vele a kabátot és mielőtt bárki sejtene, mit akar, két vilámgyors rántással letépi a hajszát. Az utitársunk!

Amikor mekkapartintotta a zsákmányt, behúzódtott a tőlünk távoleső kocsi mosdófülkéjében, bajuszt ragasztott, kalapot a fejére, nyomott a fejére és kétoldalon visszaható kabátját kifordította. Átváltozott.

— Már régen sejtettük, hogy valami új trükkel dolgoznak, — ejti lassan a szót a csendőrnnyomozó. — Hát ez az átváltozás volt az. De persze másik ruhát nem tudott váltani. Azonos volt a személyleíréssel. Ez árulta el...

Jegyzőkönyv, a vasúti tolvaj Váradon marad, a vonat robog tovább. Csendőrok a vasúton?...

— Igen — feleli napokkal később egy csendőrezádos, a vasúti csendőrok egyik szárnyparancsnoka. — Értethető.

Vasúti bűnözők ellen vasúti csendőrok.

Polgáriruhás nyomozók. Hiszen a bűnözők három szempontból is kedveznek a vonaton. Kihaszalják gyors mozgási lehetőségét: szöknek, a vasúton követik el bűncselekményeiket, vagy éppen ellene szándékoznak tenni valamit. Ezért hát az illetékesek megszerverték a közlekedési gócpontokon a vasúti őrsöket.

— És azóta? — vetjük fel a kérdést.

— Azóta a vasúti bűnözés csökkent. Illetőleg a tettesek 95 százaléka csendőrkézre került. 1942-ben 4024 vasúti bűncselekmény volt még, a következő esztendőben már 2473-ra esett le a szám, ehhez csatlakoznak még azok az ügyek, amelyekben a rendőrséggel karöltve járunk el, úgyhogy az elmúlt két esztendő alatt 7306 bűncselekményt derítettünk fel: 4662 vasúti lopást, 340 csalást, 58 államellenes bűncselekményt.

A kép, amit a százados úr feltár, oly sokrétű, oly mozgalmas, hogy az újságíró kezében egy-egy pillanatra álmélkodóan megáll a ceruza.

A közönség nem is sejtí...

— Vasúti őrsök dolgoznak ma a fontos közlekedési gócpontokra elosztva. Természetesen különleges kiképzésben részesültek. Ismerik a vasúti bűnözők minden mesterfogását, lelkivilágukat, szokásaikat, speciális tolvajnyelvüket. Éjjel-nappal ott vannak a vonaton és a vasútvonal mentén, egyenruhában, polgári öltözékben. Amint tapasztalhatta a közönség nem is sejtí, hogy vigyázunk rá.

Valóban. Amint átperegnek ujjunk között az eredményes nyomozómunkáról szóló jelentések, látjuk csak, mily hihetetlen változatoságú a vasúti bűnözők „munkája”: raktárfosztogatás a pályaudvaron, teherkocsifeltörés, hamis árú feladása, csalók, szélhámosok, tolvajok, hamiskártyások dolgoznak az utazóközönség között. Gyilkosok és betörők menekülnek és futnak a vasúti csendőrok karjába. Egy helyszínraraj kerül elő: egy vasúti szerencsétlenség vázlata, az igazság kiderítése az illetékes őrs feladata.

Ha egyszer nyotura kaptak, nem mekkül előlik a bűnöző. Szoros ez a csendőrháló telefon és rádió vízi a hírt és ha az egyik őrs területéről el-

tűnt volna a keresett gazember, a musikon már várják.

— Egyizben rejtélyes módon fosztogatták a csomagkocsikat, — pereg el egy kép a vasúti csendőrok filmjéből. — Budapestről elindult a vonat és mire rendeltetés helyére érkezett, a java árú hiányzott.

Tettes, nyom sehol. Nyomozni kezdtünk. Minden állomáson megvizsgáltuk a csomagkocsikat. Megállapítottuk, hogy majdnem mindig ugyanarra az állomásra fut be kifosztva, letört olomzárral valamelyik. Az előző állomáson még érintetlen volt a zár. Ekkor a két állomás közötti vonalrészlet fogtuk megfigyelés alá. Egy világos éjezaka az egyik éles kanyarodónál figyelő csendőrnnyomozó látja, hogy a tehervagon ajtaja kinyílik, csomagok repülnek a töltés alá, majd leugrik egy férfi is, segít összeszedni az árokból előkerült társaival a zsák-

mányt és együttes erővel hordják a közelben elrejtett autóra. Elfogtuk őket. Kiderült, hogy a fosztogató ládában feladatta magát, alkalmas helyen és időpontban kibújt, maga helyett csomagokat tömött a ládába, majd a nagy kanyarodóban még ki is dobált néhány értékes holmit és leugrott. A vasút pedig gyanútlanul kikézbcsitette a lopott holmival teletömött csomagokat a megadott címre.

Egy eset a sok közül... Számítalan akad, De kiderítetlen kevés. És gyors munka. A kifosztott utas halmiját rendszerint már nem ér rá értékesíteni a vasúti tolvaj.

Vasúti csendőreég? Van! És a közönség nyugodtan utazhat. Lehet, hogy a csendőr éppen ön mellett áll a folyosón, asszonyom, uram és vigyáz az ön bántatlanságára.

Szentiványi Jenő.

Rosszul oktatta ki a mentőtanut, hamistanuzásra való rábirásért eljárás indul ellene

Nagyvárad, február 7. Érdekes és meglepő fordulatában nem mindennapi ügyet tárgyalt tegnap a királyi ítélőtábla.

A múlt év májusában betörés történt Réti Anna margittai vasúti vendéglősnő házában, ahonnan a tettes mintegy 6000 pengő értékű ruhaneműt: 10 paplanhuzatot, 12 lepedőt, 15 párnahuzatot, 12 tarka abroszt, egy nagy damaszt abroszt, egy ballonkabátot és rengeteg egyéb holmit vitt el. A betörő — Müller Andor margittai borbély — Nagyváradra küldte zsákmányát és itt igyekezett értékesíteni azt. De elfogták és megindult az eljárás ellene. A nagyváradi törvényszék Müller Andort egy évi és négy hónapi börtönrre, feleségét pedig orgazdasággért háromhónapi fogházra ítélte.

Az elítélt azonban fellebbezett s a táblai tárgyaláson újból kihallgatta a bíróság őt is és vádlott-társát, a feleségét is. Itt mind a ketten azt vallották, hogy semmi közük sincs a margittai betöréshez: a nagyértékű ruhaneműket egy Kovács Lajos nevű aradi menekültől vásárolták, aki viszont a nagyváradi zsibvásáron szerezte azokat. Háromszáz pengőben alkudtak meg, amiből 180 pengőt azonnal ki is fizettek, a fennmaradó összeg kiegyenlítését pedig néhány nappal későbbre ígérték.

A bíróság a tárgyalásra elővezette az állítólagos Kovács Lajost is, aki más bűncselekményért ül az ügyészségi fogházban és Müller Andor erősködött, hogy ez az az ember, akitől a margittai vendéglősnő eltűnt tárgyait a feleségével együtt megvásárolta. Müller Andorné azonban akit külön hallgattak ki és akinek nem volt módjában letartóztatásban levő férjével összebeszélgni, nem ismert rá. Bonvolítja az ügyet, hogy maga az állítólagos Kovács Lajos többszöri figyelmeztetés ellenére is erősítette a bíróság előtt, hogy ő követte el a betörést és ő adta el a holmikat Müllernek.

A tárgyalás során azonban kiderült, hogy az elővezetett rabot nem is Kovács Lajosnak, hanem Horvát Lőrincnek hívják, aki többször ült már különböző betörésekért. Megállapította a bíróság hogy Müller a börtönben összebeszélte Horvátal,

vállalja magára az ő bűncselekményét, hiszen nála eggyel több betörés már ügyse sokat számít. Horvát bizonyára kilátásba helyezett ellenszolgáltatások reményében, rá is állt az alkura, szavát be is váltotta és a tanács előtt csökönnyösen kitarított azon állítása mellett, hogy ő a tettes.

A tanácselnök kérdéseire azonban zavarosan felelgetett. Nem-igen ismerte meg a bűnjelkeket a margittai vendéglő helyi viszonyaival sem volt tisztában, általában az összes kérdésekre egy zavaros és egymással ellentmondó vallomásokot tett, hogy világosan kiűnt, hogy ő nem lehet a tettes, csupán a fogházban beszélt össze Müller Andorral, aki azonban nem elég körültekintéssel oktatta ki őt.

Müller és Müllerné egyébként szintén egymással ellentétes vallomásokot tett az ócskaruha vásárlás körülményeire vonatkozólag, amiből kétséget kizáróan megállapíthatta a bíróság, hogy ez az ócskás üzlet kitalált mese s így a betörést csak Müller Andor követhette el, aki ellen számos terhelő bizonyíték van, többek között a margittai állomás egyik alkalmazottja, aki határozottan felismerte Müller Andorban azt a személyt, aki a múlt év májusában egy ládát küldött Nagyváradra. Ebben a ládában voltak a lopott holmik.

A táblai tanács Müller Andorra vonatkozólag helybenhagyta a törvényszék ítéletét, felesége 3 hónapos fogházbüntetését egy hónapra mérsékelte, ezenkívül az ügyész indítványára Horvát Lőrinc ellen hamis tanuzás miatt, Müller Andor ellen pedig hamis tanuzásra való felbujtás miatt folyamatba tette az eljárást.

Müller Andor bejelentette, hogy semmisségi panasszal él.

Negy hajbűszszovonások Gibraltárban.

Madridból jelentik (MTI) A Német TI jelenti: Spanyol tudósítók jelentik a gibraltári határról, hogy hétfőn déiben a kikötőben és őbőiben egy csatrhajó, több angol és északamerikai romboló, valamint 14 szövetséges szállítóhajó, köztük néhány taryályhajó tartozkodott. Két brit rombolót a javítóműhelybe vontattak.

Folyóirat-szemle

A VIGILIA februári száma Possonyi László kiváló szerkesztésében most jelent meg. Possonyi László Révay József „Séták a római Magyarországon” című könyvével kapcsolatban a római Magyarországról értekeznek. Nagyon érdekes Sigríd Undset norvég írónőnek könyvéből közölt részlet. Az írónő a háború alatt a Szovjeten át Amerikába utazott előadáskörútra, amelynek anyagát könyvben adta ki. Ebből az érdekes könyvből közöl a Vigilia egy részt „Négy nap Moszkvában” címmel. A mostani szám még több verseket és elhelyezéseket közöl jöendő íróktól. Megjelenik minden hó 1-én. Megrendelhető: Budapest, VIII. Sándor kir. 2.

AZ ÚJ ÉLET legutóbbi száma Vida István, András Károly, Bellér Béla, Manga János, Hidvégi Gyula, Ruzicska Pál és Angyal Imre írtak közérdekű cikkeket. Különös érdeklődésre tarthat számot Ruzicska Pál cikke „Az olasz katolikus irodalom”-ról és Hidvégi Gyula „Amerika csodák nélkül” című cikke. Megrendelhető: Budapest, II. Csalogány-utca 34/a.

A PETŐFI TÁRSASÁG tíz esztendővel ezelőtt újította fel nagymúltú folyóiratát: a *Koszorú*-t. A felújításnak az volt a célja, hogy a Petőfi Kultuszt minél elevenebbé tegye és minél nagyobb tömegek lelkebe ültesse át. A Koszoru idáig évnegyedeként egyszer jelent meg, de nagy sikerére való tekintettel a Petőfi Társaság elhatározta, hogy ezentúl egy irodalmi esztendőben nyolcszor fog megjelenni a lap. A januári szám gazdag tartalmából kiemeljük Kornis Gyula „Két írói arckép” című tanulmányát. A Petőfi Társaság decemberben avatta tagjai közé Ignác Rózsát és Komjáthy Aladárt. A két írói arckép az ő arcképük. A folyóirat közli Ignác Róza és Komjáthy Aladár emlékeztetőit is. Szatmáry István Költeményei az Irodalmi tükörképek és a Figyelő című népszerű rovat és még sok érdekes közlemény teszik változatosabbá a Petőfi Társaság közlönyének legújabb számát. Kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrásy-ut 16.

GAZDAG ÉS VÁLTOZATOS TARTALOMMAL jelent meg ismét a Városok Lapjának február elsejei száma. Vezércikkében ögróf Csáky-Pallavicini László a vidéki városok kulturális életét ismerteti. Öröndetes jelenségként állapítja meg, hogy a nemzet szellemi életében olyan nagy szerepet játszó vidéki kulturcentrumok szép fejlődésnek indultak. Dobozi István Budapest székesfőváros hetvenéves jubileuma alkalmából Buda és Pest összeolvadásának történetéről ad jól szerkesztett összefoglaló képet. Nagy érdeklődésre tarthat számot az a cikk is, amelyik a vidéki városok lakosságának társadalmi megszervezését tárgyalja és felveti a kérdést, hogy a kolozsvári tízes-rendezvény vagy a légoltalmi szervezet alkalmasabb-e általános mintának. Tettek és tervek cím alatt összefoglalót kapunk a magyar városok helyzetéről a kormánypolitikában. Péchy-Horváth Rezső pedig az ország egyik legfestőibb kiállítását, Szilágyosmlyót ismerteti. Városkultúra rovat Esterházy János gróf Budapestben megtartott és igen nagy érdeklődéssel fogadott előadásáról ad részletes beszámolót és folytatja a vidéki kulturális egyesületek számára szerkesztett alapszabályminta közlését. — Könyvismertetések városi és kulturális hírek következnek még s teszik teljesé a tanulmányos és érdekes olvasmányt nyújtó számot.

Huszdik évi közgyűlését tartotta a Magyar Nemzeti Bank

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Magyar Nemzeti Bank február 7-én délután tartotta meg közgyűlésének 20-ik rendes ülését. A közgyűlés felszólalás nélkül tudomásul vette a főtanács évi jelentését, jóváhagyta az 1943. évi zárszámadásokat, megadta a főtanács részére a felmentvényt, elfogadta az 1943. évi nyereségelosztásra vonatkozó javaslatot.

A közgyűlés e határozata szerint a

nyereségnek a nyugdíjalap és a tartalék-alap 5.5%-os rendes, valamint a nyugdíjalapnak a m. kir. kormány hozzájárulásával 5 millió pengős összegben történő rendkívüli javadalmazása után fennmaradó részből a részvényesek számára 6.5%-os osztalék kifizetése válik lehetővé, amely 6.5 arany koronának és pedig a törvényes értékarány alapul vétele mellett 7-53 pengőnek felel meg.

Vállalta Fekete Béla védelmét Turnovszky Sándor ügyvéd

(Nagyvárad.) Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a Casinomagában történt rejtélyes gyilkosság gyanúsítottját, Fekete Bélát vasárnap délelőtt erős rendőri fedezettel átkísérték a királyi ügyészség fogházába, ahol elrendelték ellene a vizsgálati fogságot.

A kir. ügyészség a nyomozás adatai alapján szándékos emberölés, rablás és lopás büntette miatt a vizsgálat lefolytatását indítványozta. A

vádiratot a kir. ügyészség csak a vizsgálat befejezése után fogja összeállítani.

Az ügyvel kapcsolatban hétfőn délelőtt Fekete Béla apja felkérte dr. Turnovszky Sándor ügyvédet, hogy vállalja el fia védelmét. Elmondotta, hogy a fia a jegyzetői állást az ő közbenjárására kapta meg, azelőtti foglalkozása horbélyeség volt.

Az ügyvéd a védelmet elvállalta.

Ellopták a táskáját, bánatában lugkövet ivott egy nagyváradfiatal leány

(Nagyvárad.) Bálint István vonatvezető tegnap délután arra kérte az utcán szolgálatot teljesítő rendőrörszemet, hogy látogasson el a Bölöni Sándor-utca 29. szám alatti házhoz, ahol egy fiatal leány rosszul van, vérreben fetreng.

A rendőrszem megállapította, hogy a súlyos állapotban lévő beteg Szabó Piroska 19 éves leány, aki a jelek szerint öngyilkosságot követett el. A gyorsan előhívott mentők be szállították az életunt leányt a köz-kórházba, ahol gondozás alá vették.

Az orvosi vélemény szerint állapota életveszélyes, mert a megivott lugkövet borzalmasan összeroncsolta a leány szervezetét.

Az öngyilkosság körülményeinek tisztázására bevezették a vizsgálatot. Valószínűnek látszik az a feltevés, hogy az életunt afeletti elkeseredésében követte el tettét, mert kézitáskáját, amelyben pénzét őrizte, azelőtti napon ismeretlen tettes ellopta. Lakásán közel egy félliter lugkövetet találtak.

Pevesztes lett egy amerikai filmvállalat a budapesti törvényszéken

A Magyar Tudósító jelenti: A Metro-Goldwyn Mayer Corp. amerikai filmvállalat magyarországi vezérképviselete ellen dr. Salamon Miklós a budapesti törvényszéken pert indított. Elmondta, hogy a vállalatnak tisztviselője volt, de 1941 szeptemberében az alkalmaztatási viszony megszűnt. Ekkor a vállalat amerikai anyaintézet: a Loew Incorporated egyik igazgatója: Becker, aki a budapesti intézetnek is közvetlen főnöke volt, arra utasította a budapesti intézetet, hogy részére különös érdemei elismerésül — a felmondási illetményeken felül 8 ezer pengőt fizessen ki. Erre bűven volt fedezet, mert a Metrohoz befolyó minden pénz 65 százaléka Loew Incorporated amerikai céget illette és amikor Becker igazgatótól Amerikából a sürgönyutatisítás érkezett, akkor

az amerikai cégnek az egyik budapesti nagybanknál zárolt számláján körülbelül ötnegyvedmillió pengő követelése volt.

Dr. Miklós Kálmán törvényszéki tanácselnök előtt megtartott tárgyaláson a Metro azzal védekezett, hogy a szobanforgó kébeltáviratot nem kapta meg, ezenkívül a Magyar Nemzeti Banktól úgy sem kaphatott volna engedélyt a zárolt számláról való kifizetésre, egyébként is Becker igazgatónak a budapesti intézetnél nem volt rendelkezési joga. Dr. Hajdu Miklós, a tisztviselő jogi képviselőjének indítványára a törvényszék tanakat hallgatott ki, köztük gróf Szapáry Antalt, a Metro jelenlegi vezérigazgatóját.

A törvényszék megállapította, hogy a kébeltávirat megérkezett még pedig

1941 szeptemberében, továbbá, hogy Becker igazgató más alkalommal is adott hasonló utasításokat a budapesti cégnek, annál is inkább, mert ennél is igazgatói tag volt és a budapesti cég más alkalommal teljesítette is az ilyen utasításokat. A Metro még azt is felhozta, hogy a keze meg van kötve, mert mint amerikai filmeket forgalomba hozó intézet, nem rendelkezik semmi tekintetben, hanem csak a miniszteri biztos tud rendelkezni bármiféle kiutalásról. A tisztviselő jogi képviselője azonban kifejtette, hogy amikor a sürgöny megérkezett, akkor a Metro élén még nem állott miniszteri biztos, tehát a vállalatnak módjában állott volna rendelkeznie, illetve a Magyar Nemzeti Bank engedélyét kérni a kiutaláshoz.

A törvényszék ítéletében helyt adott a keresetnek és a peresített 8 ezer pengő megfizetésére kötelezte.

A Filharmónikusok hangversenye

A Nagyvárad Filharmoniai Társaság február 7-én, a Református Kulturpalota nagytermében zenekari hangversenyt rendezett Horváth Károly zeneiskolai tanár vezényletével. A filharmoniai zenekar az újabb szereplése határozott fejlődést mutat a bemutatkozás teljesítményéhez képest. Különösen Gluck *Iphigénia Alus* nyitányának és Händel *G-moll* koncertjének előadásában nyilatkozott meg gondos előkészítés, alapos összejáték és hatalmas erő. Már Haydn táncmenüjéinél kisse túlnyomóan bizonyult a zenekar; a tánczene kecsessége és lendülete nem mutatkozott meg eléggé. De a Mozart-zene bájja, belső derűje, frissesége és eszménysége már ismét kellő kifejezést talált a zenekar interpretálásában.

Mozart *Intelmét és a Don Juan* című operájának egy áriáját mándi Mándy Margit zenetanárnő énekelte zenekari kísérettel. Bársonyosan csengő hangja, ritka muzikalitása, alapos iskolázottsága és jó szövegkijelése kiváló énekművész avatja Mándy Margitot, aki biztos és könnyed énekével az Intelem kedves dallamát vonzó közvetlenséggel tolmácsolta, a *Don Juan* című operából vett áriában pedig előadóművészetének drámai ereje nyilatkozott meg.

Szerencsés eszköz a klasszikus zene népszerűsítésére, hogy Horváth Károly karnagy minden számhoz rövid ismeretetőt írt a műsorba s a dalszövegeket is kinyomatta. Ez nagy mértékben megkönnyítette a hangverseny értékelését azok számára, akik a zeneművészetben nem elég járatosak.

A közönség, amely — bizonyára a hóihar miatt — nem töltötte meg egészen a nézőteret, nagy elismeréssel adózott a zenekar és a közreműködő énekművésznő teljesítményeinek és hálás tapsokkal jutalmazta a kiváló karnagyot, Horváth Károlyt.

szolgálatos gyógyszerárak:

I. Csoport:

ARANYKERESZT gyógyszerár, Gróf Telekj Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martinovich) 16-32.

KORONA gyógyszerár Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rác Rezső) 13-76.

DIANA gyógyszerár, Ghillányi-u. 10. (Sebestyén A.) 32-58.

SZENT ISVTAN gyógyszerár, Mikszáth Kálmán-utca 52. (Dr Raáber A.) 14-44.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathat reggelig tart.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

Műtétet hajtottak végre a finn elnökön. Stockholmból jelentik: (MTI) Linkomies finn miniszterelnök három héttel ezelőtti kénytelen volt nyakműtét alávetni magát és még mindig a kórházban van.

Felborult egy japán személyszállítóhajó — 509 utas eltűnt. Tokióból jelentik: (MTI) A Suisui Maru elnevezésű japán személyszállító hajó több mint 700 utasával, a part közvetlen közelében felborult. Több mint 500 ember eltűnt. A szerencsétlenség Kagosima város előtt történt.

AZ EVANGÉLIKUSOK TEÁJA. Az evang. Nőegylet most vasárnap 5 órakor az egyház nagytermében (gr. Csáky utca 26.) teával egybekötött kulturáldélutánt rendez, melyen Bartsch Sándor tanügyi tanácsos tart irodalmi előadást. Az egylet tagjait, elsősorban választmányát, a híveket s minden érdeklődőt szeretettel hív az egylet Elnöksége. Belépti díjnincs, csak önkéntes adakozást kérnek.

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város bérgazdaságában lehetőleg középfoku, vagy szakiskolát végzett, nőlen, gyakorlatilag rendelkező gazdasági gyakorlatok felvételt. Jelentkezni Nagyvárad városházán a gazdasági ügyosztályon kell személyesen.

23 ember megfagyott Nanking utcáin. Nankingból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Nemzeti Kína fővárosának utcáin vasárnap reggel 15 embert találtak megfagyva. Az előző napon 8 ember halt meg fagyás következtében.

A KINAIK HÁROM NEVE. Kevés európai tudja, hogy mi a magyarzata annak, hogy a kínaiaknak általában három nevük van. A magyarzata ennek az, hogy a kínai saját neve mellett nemzedékének nevét is használja. Így sorrend szerint az első a családi név, a második a nemzedéknek a neve és a harmadik az illetőnek a tulajdonképeni neve. Ez a három név egészen pontos személy meghatározást jelent. A sorrendjük igen fontos, mert annak a következménye az, hogy a több százmillió kínaiban nincs két ember, akinek ugyanaz a három neve ugyanabban a sorrendben követi egymást.

VÉLETLEN VOLT A MESTERSÉGES BENZIN FELFEDEZÉSE. Mint oly sok fontos találmány felfedezése, a mesterséges benzin előállítása is véletlennek köszönhető. Minthogy Európa kőolajforrásai nem kimeríthetők, a kőolajból előállított úgynevezett természetes benzin sem áll korlátlan mértékben az emberiség rendelkezésére. Ezért már hosszú évek óta kísérleteztek a különböző nemzetek híres vegyészei a benzin pótlóanyagának előállításával. Dr. Pier vegyészprofesszor kátránykísérletekkel foglalkozott és a kátrány lepárlásánál megfigyelte, hogy az egyik melléktermék fizikai és kémiai tulajdonságai meglepő egyezést mutatnak a kőolajbenzinnel. Pier professzor természetesen a legnagyobb érdeklődéssel kezdett foglalkozni ennek a kátrányszármazékának a vizsgálatával és hosszú kísérlet sorozatának eredményeképpen végül is a metanolban találta meg a műbenzin alapanyagát. A mesterséges benzin előállítási költségei eleinte magasak voltak, hogy motorok hajtására és általában nagyüzemi használatra számításba nem jöhetett, ma már azonban annyira leegyszerűsödött a gyártási eljárás, hogy a költségek is megfelelően csökkenthetők s minden benzinnel dolgozó üzem szívesen használja a teljes értékű műbenzint.

Emberi indulatok, szenvedélyek kavargása! Irodalom!
 Művészet! Elmény!

KARÁDY—JÁVOR

Valamit visz a víz

Zilahy Lajos híres regényének filmváltozata

Rendezte: **Oláh Gusztáv** a m. kir. Operaház főrendezője
 Zene: **Polgár Tibor**

Vers: **József Attila**

Bemutató szerdán az **APOLLO-ban**

A HADVISELTEK NEM VISELHETNEK KÖZHIVATALT AZ ÉSZAKAFRIKAI GYARMATOKON. Mint Vichy-ből jelentik, az algéri bizottság döntése értelmében a francia hadviseltek légiónak, a legion tricolore-nak és a legion africaine-nak tagjai a jövőben semmiféle közhivatalt nem gyakorolhatnak és közhivatalokban nem is nyerhetnek alkalmazást. Ez a numerus klausus lényegében ugyiszólván valamennyi húszt és ötven év közötti katonai szolgálatra alkalmas francia férfit érint, minthogy a hadviseltek légiónak úgyszólván valamennyi francia a tagja, aki a két világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. Az intézkedést Vichyben azaz magyarazzák, hogy a felsorolt követelések kivétel nélkül erősen kommunistaellenes beállítottságúak és a kommunista ellenőrzés alatt álló algéri bizottság ilyen módon akarja ártalmatlanná tenni őket. (KKK)

Letartóztatták Laibach volt olasz főbiztosát. Milánóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Moizze tábornokot Laibach volt olasz főbiztosát Savoyában letartóztatták.

A Háztulajdonosok Szövetsége ezúton hívja fel minden háztulajdonos figyelmét arra, hogy a jövedelem és vagyonadó bevallást február hó 28-ig be kell adni. Az ivateket a Szövetség irodájában, Teleki-utca 2. díjtalanul töltik ki.

Őszinte mezeikeltika

Akkor...

Bemutató a Korona mozgóban

Zarah Leander a múlt év folyamán forgatottak között csak egyetlen filmben vállalt szerepet, az UFA hatalmas filmdramájában: az *Akkor-ban*.

Ez a film három témát érintelt: Az egyik: a féltékenységre hajlamos férfiek könnyen „válnak” és nem is sejtik, hogy mekkora szerencsétlenségbe döntik ezzel a nőt, akit legjobban szerettek.

A másik: a válás főoldozata a gyermek és ennek közvetlen tapasztalója az anya és ez az ő szerencsétlenségének a legfőbb oka.

A harmadik: a jószándéku hazugságok előbb vagy utóbb, de keserűen megbosszulják magukat. Ilyen hazugságokra különösen azok a jószívű természetűek hajlamosak, akik azonnal szeretnének segíteni embertársaikon, akár hazugság árán is.

Mindenik téma külön film tárgya lehetne. Az *Akkor-ban*, tehát egyetlen filmben benne van mind a három. Tökéletesen egybefonódva.

A feleség (Zarah Leander) és a férj (Hans Stüwe) elsőrangú alakításukkal döbbennek rá a közönséget a főnti három témában rejülő igazságokra. Feledhetetlen a kitaszított feleség bátor küzdelme a legnehezebb pillanatokban, mikor gyilkosság gyanújába keveredik. De éppen olyan megható a férj tizenöt év után kezdődő eszmélése és váratlanul felébredéséhez és gyermekéhez.

Érdekes hírteljesítés

Bemutató a Belvárosi Mozgóban —
 Értékes hírteljesítés, fiatalokat pártoló filmvígjáték.

Világ híres hegedűművész Georges Antheil (George Berry) nagyvárosi zeneakadémia bejárata előtt műgyűjtő barátjával a Stradivariustól gyűrtött hegedűt fejed, hogy az akadémiaira érkező fiatal leányok közül a tizediknek érkezett feleségül veszi.

Ebből a könnyelmű fogadásból rengeteg bonyodalmat és kacagtató helyzet adódik, főként mikor a világhódító művész terve kivételére egyszerű nővendékek iratkozik be az akadémiaira. Végre is bár nem a tizediket veszi nőül, hanem egy másikat (*Nagy Kató*), a fogadást megnyeri. *Olasz Péter dr.*

Most javíttassa, tisztíttassa kerékpárját **JAKAB** műszerésznél

Kossuth-utca 5.
 zippzárjavítás

A Székelyföldön ötmillió pengő munkadíjat fizettek gyümölcszedésért. A Magyar Tudósító jelenti: Több ízben hírt adtunk arról, hogy Kelet-Erdély felszabadítása után megindult a Székelyföldön az erdei gyümölcs, a málna, szeder, som és más havasi gyümölcs intenzív észszerű szedése és gyűjtése. Addig az volt a helyzet, hogy az erdei közéleti lakosok maguk szedték össze a gyümölcsöt és házalva a nagyobb helyeken, fűrdő- és üdültelepeken maguk igyekeztek azt értékesíteni. A visszacsatolás után az erdélyi-részi Hangya nagyszabású gyűjtőakciót szervezett különböző székelyföldi központokban és a munkában résztvettek legnagyobb része gyermek és öregember. Az egybegyűjtött gyümölcsöt félárúként a környéken feldolgozták és azután értékesítették. Tavaly már olyan nagyterjedelmű vállalkozás és foglalkozás fejlődött a gyümölcszedés, hogy körülbelül 20—22 vállalkozó pályázik bérletre és ezek az elmúlt évben mintegy 5 millió pengőt fizettek ki munkabér címén a munkavállaló gyermekeknek.

Újabb földrengés Törökországban. Adanából jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a török rádió jelenti: Zongulakban újabb földrengés volt. Elpusztult 50 ház, 8 iskola és 19 mosdó. Zongulak az anatóliai szénvölgyeken fekszik.

A honvédelmi törvény alapján a lemondott tanár is visszatérhető állásában. A kultuszminiszter a következő rendeletet adta ki: Előfordult, hogy állami tanár, illetve tanító állásáról lemondott és anélkül, hogy felettes hatóságának a lemondás elfogadását közli határozatát megvárta volna, állását önkényesen elhagyta. Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem az államtanítókat, vagy tanárokat, hogy állásukról csak írásban lehet lemondani, a lemondás csak akkor hatályos, ha az illetékes hatóság elfogadta és erről a lemondást írásban értesítette. A lemondás elfogadására helyettes tanító esetében a tankerületi királyi főosztály, rendes tanító, illetve tanár esetében pedig a kultuszminiszter jogosult. Mindaddig, amíg a lemondás elfogadását tartalmazó határozatot nem kézbesítették, a tanító vagy tanár szolgálatát ellátni köteles. Súlyos fegyelmi vétségben felül fogházbüntetéssel, valamint hivatalvesztéssel és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésével büntetendő bűncselekményt követne el az a tanár vagy tanító, aki a lemondás elfogadását tartalmazó határozat kézbesítése előtt szolgálatának ellátását megtagadná. A honvédelmi törvény értelmében állami tanító vagy tanár lemondása ellenében is állásában visszatérhető. (Magy. Tud.)

Nem tarthatnak zárva szombat délután a női ruhakereskedők

A nagyváradai női ruhakereskedők egy része Nagyvárad thj. város polgármesterétől annak engedélyezését kérte, hogy folyó évi január 15. napjától március hó 30. napjáig üzletüket minden hét szombatján délután 1 órakor zárhassák.

Ertesítem az érdekelteket, hogy a nyílt árusítás üzletek nyitása és zárása idejének ideiglenes módosítása tárgyában kiadott 168.500—1943. K. K. M. I. sz. rendelet 3. § 2. bekezdése értelmében az említett rendelet szakasz hatálya alá eső üzletek a keddi egész napon kötelező zárvatartásától eltérítve, az üzletnyitási időpontjától a zárás időpontjáig egyhuzamban nyitva kötelesek tartani.

Az említett rendelet 1. §-a szerint pedig a rendelethely alá eső nyílt árusítási üzletek november hó 1. napjától április hó 30. napjáig terjedő időszakban az ország egész területén szombaton reggel 9 óratól este 7 óráig nyitva tartani kötelesek.

A rendelet megszegése büntetendő cselekményt képez.
 Nagyvárad, 1944. február 3. Dr. Kazó László s. k. íb. tanácsnok

Kaváházakban és vendéglőkben kérjük a Magyar Lapok at

Szerdán választmányi értekezletet tart az Erdélyi Párt réti körzete

Az Erdélyi Párt réti körzete február 9-én, szerdán este 7 órakor tartja szokásos választmányi értekezletét az Európa-étterem külön helyiségében. Dr. Szabó Lajos körzeti elnök megnyitja után, Kecskés Balázs hitoktató lelkész: „Sorsunk önmagunktól függ” címen tart előadást. Előadása után dr. Pülöp Kálmán körzeti vezető titkár és Biró László szakosztályi elnök teszik meg jelentéseiket. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az elnökség ezúton is kéri a választmány összes tagjainak pontos megjelenését.

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék. (Gyenge felhozatal) 1 kg alma 1.60—2—3.20—4.50—5. 1 kg körte 5—6. 1 kg gesztenye 3.50—5. 1 kg dió bél 28—30.

Zöldségfélék. (Gyenge felhozatal). 1 kg burgonya 0.28—0.33. 1 kg szárazbab 0.98—1.18. 1 kg répa 0.40. 1 kg borsó 1. 1 kg hagyma 0.30. 1 kg cékla 0.30—0.50. 1 db káposzta 0.60—0.80. 1 kg olasz 1—1.20. 1 kg petrezselyem 0.51. savanyú káposzta 1.20. 1 db kalarábé 0.10—0.20—0.30 1 kg zeller 0.10—0.20. kg 1.50 1 kg retek 1.50—1.70. 1 db torma 0.10—0.20—0.40.

Élőállatok. (Gyenge felhozatal). 1 db szervasmarha vágó kg 2.20. 1 db fejős tehén 2.20 kg. darabja 900—2500. 1 db szopós borjú kg. 2.10. 1 db kismalac 86—100. 1 db igásló 500—1400. 1 db parádésló 1400—3000.

Tejtermékek. (Gyenge felhozatal). 1 liter tej 0.52. 1 kg vaj 10—20. 1 kg juhtúró 5.80. 1 kg tehéntúró 1.76. 1 liter tejjel 2.20. 1 kg sajt 4.20.

Kenyér: 1 kg egység 0.58.
Halfélék: (Gyenge felhozatal. 1 kg súlyú ponty 3. 1 kg apró hal 3.50—4.50.

Szárnyasok: (Gyenge felhozatal). 1 ó. csirke kgr 4.40—5. sovány liba 4.80. pulyka 4.20. 4.80. bizott ruca 5.10. sovány ruca 4.70. 1 darab tojás 0.24. kgr. 4.50.

Húsárak 1 kg marhahús 5.10. nővendékmarcha 5.10. 1 kg jühhús 4.50. 1 kg bárányhús 5.10. 1 kg bivalyhús 4.70. 1 kg zsiradék 5.60.

RÁDIÓ

SZERDA, FEBRUÁR 9.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.15 A Budapesti honvéd őrszázalaj.
- 11.15 A rádió kamaragyűjtése.
- 11.40 Szemere György elbeszéléseiből.
- 12.10 Országos Postászenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószógalata
- 14.00 Legierők zenekara.
- 15.00 Szórakoztató muzsika.
- 15.30 Szenczei László beszél Apáczai Cserejéről.
- 16.15 Muzsika: zenei lexikon.
- 17.00 Nagy Izabella és Orbán Sándor beszél, kísér Farkas Béla cigányzenekara.
- 17.50 Honvédeink üzennek.
- 18.10 Világpolitikai kérdések — vélemények.
- 19.00 A rádió hangversenydobogóján.
- 19.50 Randevu — Színmű egy felvonásában.
- 20.15 Egy óra könnyű zene.
- 21.15 Weninger Antal dr előadása
- 22.45 Jókodvü dallamok.
- 23.15 Csárdások.
- 23.30 Táncoló billentyűk.

SPORT

Tizennégy játékosal megy Belgrádba a NAC, ha elsimulnak az akadályok az út előtt

(Nagyvárad.) A rendkívüli állapotokkal járó nehézségek a sportvilágon is megmutatják hatásukat. Különösen a nagybobszabású sportesemények szervezésénél tűnik ez ki szembeötlően. Így van ez most a NAC zágrábi portyájának nyelbültésénél is, hiába fogtak hozzá idejében az utazás előkészületeihez, két nappal az indulás előtt még semmi biztató jel nincs arra, hogy utra kelhet a csapat. Utlevél, vízum és egyéb formai dolgok ma sokkal nehezebben futják végig a megkövetelt szolgáltatási vonalakat s ezért amelyik csapat ma külföldi turra vállalkozik, ott elsősorban a vezetőség idegzetének kell jó állapotban lenni.

A csapattal megy, mint kísérő Petrovics Mihály, az ifjúsági szakosztály elnöke is és amikor a portya felől érdeklődünk, a következő felvilágosítást kaptuk:

— Negyvennyolc órával az indulás előtt még teljes bizonytalanságban élünk a zágrábi mérkőzéssel kapcsolatban. Még nem tudjuk ma sem, hogy utnak indulhatunk-e, ugyanis a nehéz háborus időben sokkal nehezebb megteremteni egy külföldi utazás feltételeit, mint a kényelmes békevilágban. Lehet, hogy csak az utazás napján válik bizonyossá, hogy mehetünk-e, vagy sem.

— Milyenek tartja elnök ur a csapat formáját s ha utnak indulhatnak.

milyen eredményre számítanak?

— Sajnálom a vasárnapi mérkőzés kiesését. — válaszolt Petrovics Mihály elnök —, mert arra igen nagy szükség lett volna Zágráb előtt. Azonban a játékosok jó erőnléte és harcikedve minden reményt megad arra nézve, hogy a horvát fővárosban a Hazára, Nagyváradra és nem utolsósorban a NAC-ra szégyent ne hozzunk.

— Suchovszky Bertalan főtáskár is elkíséri a csapatot Zágrábba és az előkészítésről következőképpen beszél:

— A csapat kifogástalan előkészítésére mindent megtettünk. Ugy osztottuk be az edzési tervet, hogy azt már a zágrábi mérkőzés előtt megfelelő formába hozzuk. A vasárnapi mérkőzés az előkészítés betetőzése lett volna, sajnos, a kegyetlen időjárás keresztül huzta számításunkat. Remélem azonban, hogy egy döntetlen eredményt így is kiharcolunk a horvát fővárosban és ezzel már nem ütik esorbát a magyar labdarúgás jó hírnevét.

— Milyen csapattal indulnak a hosszú utra?

— Tizennégy játékost viszünk a portyára és pedig:

Vécsey, Mészáros, Ónody, Lóránt, Perényi, Deményi, Ferenczi, Barna, Sávári, Bodola, Tóth III., Szurgyi, Juhász és Halász.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Kiss Manyi felléptével minden este „Homokpad“

Kiss Manyi vendégfelléptével mutatja be a színház Bethnár: *Homokpad* című szatirikus vígjátékát kedden este, mely a budapesti Madách Színháznak volt sokáig sikereiben dús műsordarabja. Kedden este bemutató bérlet, szerdán este A-bérlet, csütörtökön, pénteken és szombaton este bérletszűnet. Kiss Manyi partnerei: Kemény Gizi, Antal Erzsé, Szabó Ernő, Horváth Jenő, Ross József, Lendvai Lajos, Barsy Béla és Halasi Gyula. Mérsékeltlen felemelt helyárak. A m. t. bérletközönség Kiss Manyi vendégjátékát ráfizetés nélkül kapják. Figyelem! *Csal: felölteteknek* való a „Homokpad előadása! Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Szombaton délután egyegyed 4 órákor, rendes helyárral Kiss Manyi felléptével a nagyszerű *Fekete Péter* kerül színre.

Egy boldog pesti nyár, az idény legnagyobb operett-sikere, vasárnap délután 3 órákor és este 6 órákor van Népművelődési előadás keretében hétfőn este a *Bánk bán* van a színház műsorán, *filléres helyárral*.

MŰSOR:

Kedden este háromnegyed 7 órákor: *Homokpad*, Kiss Manyival, bemutató bérlet

Szerdán este háromnegyed 7 órákor: *Homokpad*, Kiss Manyival, A-bérlet.

Csütörtök este háromnegyed 7 órákor: *Homokpad*, Kiss Manyival.

Péntek este háromnegyed 7 órákor: *Homokpad*, Kiss Manyival.

Szombaton délután egyegyed 4 órákor: *Fekete Péter*, Kiss Manyival.

Szombaton este háromnegyed 7 órákor: *Homokpad*, Kiss Manyival.

Vasárnap délután 3 órákor: *Egy boldog pesti nyár*.

Vasárnap este háromnegyed 7 órákor: *Egy boldog pesti nyár*.

Hétfőn este háromnegyed 7 órákor: *Bánk bán*.

„Szilágyi Irma“ ifjúsági előadásban

A hős magyar tanítónő regénye, melyet a szerző: Possonyi László dolgozott át színpadra a Nemzeti Színház után Nagyváradon is méltó sikerrel került színre.

A színház igazgatósága Szilágyi Irmát, a darab hazafias szellemére való tekintettel az ifjúság részére is műsorra vette folyó hó 9-én, szerdán és 10-én, csütörtökön délután 3 órai kezdettel. Jegyek elővételben a színház irodájában Tanay K. Emílnél igényelhetők délelőtt 11-től 1-ig. — Telefon: 25—30.

Az ács mesterek szakosztályának elnöksége fölkéri az összes képesített ács mestereket, hogy e hó 10-én, délután 5 órára az Ipartestület székházának játéktérében az új rendelkezések megbeszélése tárgyában pontosan jelenjenek meg. Ugyancsak megbeszélések lesznek a Kolozsváron megtartandó erdélyrészi ács mesterek nagygyűléséről.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó egy 3 lámpás telepes rádió. Töglavető-utca 71. 530

Kombinált diófa butor eladó. Hegyessy Márton-u. 4. asztalosnál. 533

Teljesen felszerelt szikvizgyár eladó. Váradszöllős, Horthy M.-utca 76. 531

Zongora, rövid, keresztthúros, teljesen új állapotban olcsón eladó. — Cím: Bethlen Gábor-utca 15. 537

Jókarban levő National-casszát megvételre keresek. Központi cukrázda, Bémer-tér. 536

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

NAGYVÁRADI GAZDAK ÉS KISIPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

mint az Országos Központi Hitelszövetkezt tagja, Gróf Bethlen István, u. 6. 1. Jelzálog és váltókölsön költségmentesen 5¹/₂% kamattal 5 évre kapható. 2. Takarékbetét után 4¹/₂% kamatot adunk. 3. Heti (piculás) betéttel a legjobban neveljük gyermekeinket takarékoságra. Legkisebb hetibetét 1 pengő.

Zippzárjavítás felelősséggel, Jakab műszerész, Kossuth-u. 5. 64

Állás: nyel

REGGELI lapkihozódáshoz lapkihozót keresünk, azonnalra, Jelenkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

HŐMUNKÁSOKAT KERES A VÁROS. Nagyvárad thj. város köztisztasági üzeme hótakarításra alkalmi munkásokat keres. Jelenkezni lehet a köztisztasági üzem fűrtelépén, Kaszárnyatér 17. szám alatt.

Kifutó fiú 14—15 éves, kosztal és fixfizetéssel azonnal felvétetik. Takácsné, állomás villamos megálló mellett újságbódé. 535

Állás: keres

Irodai gyakorlattal, gépirással, fiatal leány állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 538

Megbízható mindenest keresek. Mokos, Csáky-u. 11. 534

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felel. A kiadásért felel. Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos főszerekesztő Szent László-nyomda R-T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi utca 25-26. szám